

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 019771 17 Кж 5
Бања Лука, 12.10.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптужене К.Ј., због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бањој Луци и браниоца оптужене, адвоката мр Д.Б. из Б.Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 019771 17 К од 05.6.2017. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Брковић, оптужена и њен бранилац, донио је дана 12.10.2017. године,

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптужене К.Ј., док се, уважавањем жалбе окружног јавног тужиоца у Бањој Луци, преиначава пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 019771 17 К од 05.6.2017. године, у одлуци о кривичној санкцији, тако да се оптужена К.Ј., за кривично дјело убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске, за које је оглашена кривом том пресудом, осуђује на казну затвора у трајању од 14 (четрнаест) година, у коју се, на основу члана 44. истог закона, урачунава вријеме проведено у притвору од 20.11.2016. године, па надаље.

У преосталом дијелу, првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 019771 17 К од 05.6.2017. године, оглашена је кривом оптужена К.Ј., због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђена на казну у трајању од 12 (дванаест) година, у коју је, на основу члана 44. истог закона, урачунато вријеме проведено у притвору од 20.11.2016. године. На основу члана 62. КЗ РС, оптуженој је изречена мјера безбједности одузимања предмета-кухињског ножа, наведених димензија, као предмета који је употријебљен за извршење дјела. На основу члана 99. став 1., а у вези са чланом 96. став 1. и 2. тачке а), е) и ж) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), оптужена је обавезана да плати трошкове кривичног поступка у износу од 5.593,69 КМ, и паушал у износу од 150,00 КМ, као и да накнади нужне издатке браниоца по службеној дужности, која висина ће бити утврђена посебним рјешењем. На основу члана 108. став 3.

ЗКП РС, оштећена Б.М., са имовинскоправним захтјевом, упућена је на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили окружни јавни тужилац из Бање Луке и бранилац оптужене, адвокат мр Д.Б. из Б.Л.

Окружни јавни тужилац из Бање Луке је жалбу изјавио због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженој изрекне казна затвора у дужем временском трајању.

Бранилац оптужене, адвокат мр Д.Б. из Б.Л. је жалбу изјавила због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или преиначи и оптуженој изрекне казна затвора у краћем временском трајању.

У одговору на жалбу, у смислу одредбе члана 316. ЗКП РС, тужилац је предложио да се жалба браниоца оптужене одбије, као неоснована.

У сједници вијећа, замјеник главног републичког јавног тужиоца, Светлана Брковић, је изложила жалбу окружног јавног тужиоца из Бање Луке и одговор на жалбу, подржавајући изнесене приговоре и приједлог. Бранилац оптужене је изложила жалбу, остајући код приговора и приједлога, које излагање је подржала оптужена, те приложила допуну жалбе свог браниоца. Аргументи из допуне жалбе су, са аспекта садржаја, подударни онима изнесеним у жалби браниоца оптужене.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Нису основани аргументи из жалбе браниоца оптужене, у прилог тврдњи да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 304. став 7. ЗКП РС. Наиме, у образложењу побијане пресуде изнесен је садржај свих доказа изведених на главном претресу, укључујући и налазе и мишљења вјештака, и то оптужбе др С.В.С. и одбране др Б.С., а затим су, у складу са одредбом члана 304. став 7. ЗКП РС, дати разлози у оцјени вјеродостојности тих противријечних доказа, у дијелу закључка о степену умањења способности оптужене да схвати значај дјела и могућности да управља својим поступцима, у вријеме извршења дјела.

Правилност и законитост побијане пресуде, са аспекта ваљаности такве оцјене и датих разлога којима се суд руководио за прихватање налаза и мишљења вјештака др С.В.С., овај суд је испитао у оквиру жалбеног основа погрешно утврђеног чињеничног стања, јер се, у суштини, тим приговорима оспорава правилност чињеничне основе побијане пресуде.

Надаље, анализом и оцјеном спроведених доказа, појединачно и у међусобној повезаности, на начин како то прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, првостепени суд је правилно утврдио све одлучне чињенице и извео правилан закључак да је оптужена, критичне прилике, лишила живота

оштећеног А.М., на начин како је то описано у изреци побијане пресуде и тиме починила кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС.

Заступање тезе о другачијој верзији догађаја и аргументи из жалбе браниоца оптужене, у прилог тврдњи да је оштећени, критичне вечери, први физички напао оптужену, на начин да је покушао силовати и да је давио, стезајући је рукама за врат, чиме жалба дефинише поступање оптужене на мах, у стању јаке раздражености доведене нападом од стране убијеног и тиме некритички и изненадно донесеној одлуци о извршењу дјела, по оцјени овог суда, су без основа.

Тиме су без основа и аргументи из жалбе браниоца оптужене, у прилог тврдњи да се у радњама оптужене стичу битни елементи бића кривичног дјела убиства на мах из члана 150. КЗ РС.

Ово посебно када се имају у виду резултати комбинованог судско медицинског и гинеколошког вјештачења, извршеног од стране др Ж.К., специјалисте судске медицине и др Љ.С.П., вјештака за област гинекологије и акушерства, на основу којих је првостепени суд правилно утврдио, и о тој одлучној чињеници дао ваљане разлоге у побијаној пресуди, да на врату оптужене нису уочени свјежи (мрљасти) крвни подливи који настају дјеловањем јагодица прстију нити полумјесечне огуљотине који настају дјеловањем ноктију. Дакле, нису уочене повреде које би биле типичне за стезање врата рукама, нити су, општим и гинеколошким прегледом оптужене, установљени знаци који би указивали на употребу физичке силе у циљу силовања. Надаље, положај тијела оштећеног у моменту повређивања (у лежећем положају), чињеница да је нанесено укупно 11 убодних рана у предјелу грудног коша и трбуха, да је на тијелу оштећеног утврђено потпуно одсуство одбрамбених повреда, које, при употреби ножа, као средства повређивања, настају на длановима и дланеним странама прстију (обзиром на замах оштрице ножа и наношења убодних рана), указују на нужност постојања дистанце тијела при повређивању.

Све наведене околности образложене у побијаној пресуди, и по оцјени овог суда, не дају основа за наведене жалбене тврдње браниоца оптужене о постојању напада оштећеног на оптужену, њеном афективном стању, као посљедици тог напада у којем се наша без своје кривице. Таква чињенична утврђења, у повезаности са онима које су услиједиле непосредно након извршења дјела, а односе се на кориштење мобилног телефона од стране оптужене у виду прослеђивања порука са мобилног телефона оштећеног (мајци оштећеног, његовој пријатељици Е.), садржајем који оставља утисак да то чини лично оштећени, а посебно појашњење вјештака др Б.С. на главном претресу, да је, у изради налаза (осим расположиве медицинске документације о лијечењу оптужене као дугогодишњем кориснику опојних дрога, и других доказа у спису), користио и податке од мајке оштећене, које је она доставила написане на „папиру на 23 стране“ (главни претрес 29.5.2017.), правилно је цијенио првостепени суд код супростављених налаза и мишљења вјештака психијатара др С.В.С. и др Б.С. у погледу степена умањења могућности схватања дјела и управљања поступцима оптужене у вријеме извршења дјела, и о томе дао ваљане разлоге у побијаној пресуди.

Ради тога су без основа жалбени приговори браниоца оптужене, којима се, оспоравајући ваљаност разлога датих за прихватање налаза и мишљења вјештака др С.В.С., по којем је могућност схватања дјела и управљања поступцима код оптужене, у вријеме извршења дјела, била смањена, али не и битно (како то закључује вјештак др Б.С.), истиче да „суд није довољно стручан“ да би утврдио на основу чега је потребно израдити налаз и мишљење, да је суд имао могућности да изврши још једно вјештачење на основу којег би могао извршити правилну оцјену наведена супростављена налаза, у погледу ове одлучне чињенице.

Надаље, без основа су и аргументи из ове жалбе, којима се оспорава правилност закључка побијане пресуде у погледу психичког односа оптужене према дјелу у цјелини, па тиме и посљедици. Начин повређивања оштећеног, са аспекта употребљеног средства (кухињски нож дужине 32 цм, дужине оштрице 18 цм), бројности убодних рана (укупно 11, од којих 5 продире у трбушну шупљину), јачине замаха ножем и локације дјеловања, те повређивања виталних органа, и по оцјени овог суда, јасно одређују свјесну и вољну компоненту умишљајног поступања (директни умишљај), ради чега су без основа аргументи из жалбе којима се заступа теза да је оптужена, пристајући на посљедицу, дјело извршила са евентуалним умишљајем.

У вези са наведеним, а у погледу утврђеног облика виности са којим је дјело извршено, појам „намјере“ да лиши живота оштећеног, који је садржан у изреци побијане пресуде, посматран заједно са цјелокупним чињеничним супстратом, употребљен је на такав начин да упућује на директни умишљај, о чему су и усклађени разлози дати за ову одлучну чињеницу у образложењу побијане пресуде (страна 24. пасус 3. и 4.).

Слиједом наведеног, овај суд налази да је, на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању, правилно примјењен Кривични закон, када су радње оптужене, чињенично описане у изреци побијане пресуде, квалификоване као кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС.

Овај суд је испитао побијану пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији, у вези са аргументи изнесеним у жалбама тужиоца и браниоца оптужене.

У складу са одредбом члана 37. став 1. КЗ РС, правилно је првостепени суд утврдио све околности, које су од значаја за висину казне.

Међутим, тим околностима, како се то правилно наглашава у жалби тужиоца, у којој се потенцирају отежавајуће околности са образложеним аргументима, по оцјени овог суда, није дат правилан значај.

Ово посебно када се цијене околности под којима је оптужена лишила живота оштећеног у његовој породичној кући, са којим је раније била у емотивној вези, а наставила живјети у тој кући, обзиром није „имала гдје“, због безизлазности своје финансијске ситуације.

Надаље, кроз бројност нанесених убодних рана ножем (укупно 11), у ситуацији када оштећени лежи на кревету (без повреда одбрамбеног карактера),

у временском интервалу од неколико минута до десет минута у којем трпи болове (вјештак др Ж.К.), оптужена је испољила упорност у извршењу дјела, а утврђене околности након извршења дјела, које се односе на премјештање тијела у другу просторију, навлачење ПВЦ вреће на тијело оштећеног, паковање дека и плахти са траговима крви у вреће, кориштење услуга такси службе ради одласка у апотеку по лијек „тродон“, у маркет по цигарете, изложена идеја брату Д.П. да се дјело прикрије, уклањањем тијела оштећеног, пријављивање дјела органима гоњења након два дана, несумљиво, указују на одсуство било каквог кајања.

Слиједом наведеног, основани су аргументи из жалбе тужиоца, у прилог тврдњи да је вербално кајање оптужене за почињено дјело, које је исказано на главном претресу, погрешно у побијаној пресуди оцијењено као олакшавајућа околност.

Друге, правилно утврђене и образложене олакшавајуће околности, које се тичу личних прилика оптужене, а посебно њена неосуђиваност, које се наглашавају у жалби браниоца оптужене, као и чињеница да је била дугогодишњи овисник о опојним дрогама, а што је, супротно аргументима из ове жалбе, цијењено од стране вјештака психијатра др С.В.С., нису таквог значаја који би оправдао изрицање мање казне затвора, првенствено цијенећи тежину дјела, са аспекта законом прописане казне затвора (најмање 5 година), околности и начина извршења, те индивидуализације казне и сврхе кажњавања.

Цијенећи наведено, овај суд је обио жалбу браниоца оптужене, као неосновану, док је, уважавањем жалбе тужиоца, преиначио првостепену пресуду у одлуци о кривичној санкцији и оптужену осудио на казну затвора у трајању од 14 (четрнаест) година, налазећи да је та казна потребна мјера казне за остварење сврхе кажњавања из одредбе члана 28. КЗ РС, у њеном генералном и специјалном облику.

На основу наведеног и примјеном одредбе члана 328. став 1. ЗКП РС, одучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић